

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

METODOLOGIJA

**Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine
za određivanje minimalnog zahtjeva za kapitalom i
prihvatljivim obavezama banke**

Sarajevo, mart 2022. godine

Na osnovu čl. 5. stav (1) tačka h) i 19. stav (1) tačka c) Zakona o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 75/17) i čl. 7. stav (1) tačka h) i 12. stav (1) tačka d) Statuta Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 03/18), Upravni odbor Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 31.03.2022. godine donosi:

METODOLOGIJU
AGENCIJE ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA ODREĐIVANJE MINIMALNOG ZAHTJEVA ZA KAPITALOM I
PRIHVATLJIVIM OBAVEZAMA BANKE

1. Opće odredbe

- 1.1. Ovom Metodologijom propisuje se način određivanja minimalnog zahtjeva za kapitalom i prihvatljivim obavezama banke, u skladu sa odredbama Odluke o minimalnim zahtjevima za kapitalom i prihvatljivim obavezama banke („Službene novine Federacije BiH“, broj 26/18).
- 1.2. Minimalni zahtjev za kapitalom i prihvatljivim obavezama (u daljem tekstu: MREL zahtjev) predstavlja minimalni iznos regulatornog kapitala i prihvatljivih obaveza koji osigurava sposobnost banke da pokrije odgovarajući iznos gubitaka i da, zavisno od strategije restrukturiranja, bude dokapitalizirana iznosom koji je dovoljan za provedbu preferirane strategije restrukturiranja, a sve kako bi se postigli ciljevi restrukturiranja.
- 1.3. MREL zahtjev se izračunava kao procentno izražen odnos zbira regulatornog kapitala i prihvatljivih obaveza prema zbiru regulatornog kapitala i ukupnih obaveza banke.
- 1.4. Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) utvrđuje za svaku banku posebno MREL zahtjev koji je banka dužna kontinuirano ispunjavati na pojedinačnoj osnovi, odnosno na konsolidovanoj osnovi, ako je tako naloženo.
- 1.5. MREL zahtjev određuje se u skladu s odredbama Zakona o bankama („Službene novine Federacije BiH“, broj 27/17) i odredbama Odluke o minimalnim zahtjevima za kapitalom i prihvatljivim obavezama banke te u skladu s ovom Metodologijom koja detaljnije razrađuje postupanje Agencije prilikom određivanja MREL zahtjeva.

2. Struktura i visina minimalnog zahtjeva za kapitalom i prihvatljivim obavezama

- 2.1. Prilikom određivanja ukupno potrebnog MREL zahtjeva odvojeno se određuju:
 - (i) iznos koji je potreban kako bi se osiguralo pokriće gubitaka (u daljem tekstu: iznos za pokriće gubitaka), te po potrebi
 - (ii) iznos potreban da bi banka nakon pokrića gubitka ponovo uspostavila stopu adekvatnosti regulatornog kapitala na nivou na kojem bi se omogućilo njeno daljnje nesmetano poslovanje i održavanje dovoljnog povjerenja u banku na finansijskom tržištu, odnosno za osiguranje kontinuiteta ključnih funkcija, a sve u skladu s preferiranom strategijom restrukturiranja (u daljem tekstu: iznos za dokapitalizaciju).
- 2.2. Polazna osnova za određivanje iznosa za pokriće gubitaka jesu kapitalni zahtjevi regulatornog kapitala „Stup I“ i dodatni kapitalni zahtjevi „Stup II“ koji se trenutačno primjenjuju na banku, uz mogućnost određivanja iznosa većeg ili manjeg od redovnih kapitalnih zahtjeva na osnovu procjene Agencije.
- 2.3. Iznos za dokapitalizaciju jednak je iznosu potrebnom za ispunjenje primjenjivih kapitalnih zahtjeva za zadovoljenje uslova povezanih s odobrenjem za rad nakon provođenja preferirane strategije restrukturiranja te za potrebe osiguravanja povjerenja finansijskog tržišta.

- 2.4. Visina MREL zahtjeva u neposrednoj je vezi s odabranom strategijom restrukturiranja i odabranim instrumentom, odnosno instrumentima restrukturiranja, koji se planiraju primijeniti prilikom restrukturiranja određene banke.
- 2.5. Banka za koju je odabrana strategija restrukturiranja nastavka poslovanja cijele banke primjenom instrumenta unutrašnjeg restrukturiranja, osim adekvatnog iznosa za pokriće očekivanih gubitaka u restrukturiranju, mora kontinuirano održavati i odgovarajući iznos koji će omogućiti ponovnu uspostavu stope regulatornog kapitala banke na nivou koji je dostatan za održavanje kapitalnih zahtjeva za zadržavanje odobrenja za rad, ali i zadržavanje dostatnog povjerenja finansijskog tržišta nakon restrukturiranja.
- 2.6. Za banku kod koje je odabrana strategija restrukturiranja očuvanja ključnih funkcija prijenosom tih funkcija na drugu banku ili na banku za posebne namjene, iznos dokapitalizacije mora biti dovoljan samo za pokriće povećanih kapitalnih zahtjeva primaoca dijela imovine i obaveza banke u restrukturiranju koji proizlaze iz preuzetog dijela imovine.
- 2.7. Banka za koju se u toku procjene mogućnosti restrukturiranja utvrdi da je likvidacija ili stečaj banke opravdan i provediv, MREL zahtjev sastoji se samo od iznosa za pokriće gubitaka.

3. Određivanje iznosa za pokriće gubitka

- 3.1. Prilikom određivanja iznosa za pokriće gubitka Agencija polazi od trenutnih kapitalnih zahtjeva regulatornog kapitala „Stupa I“ i „Stupa II“ koji se primjenjuju na banku u skladu sa članom 27. Zakona o bankama te člana 34. Odluke o izračunavanju kapitala banke („Službene novine Federacije BiH“, br. 81/17, 50/19, 37/20 i 81/20), odnosno od zahtjeva za finansijsku polugu u skladu sa članom 37. Odluke o izračunavanju kapitala banke, ako je taj iznos veći.
- 3.2. Agencija ne provodi dodatna prilagođavanja pri određivanju iznosa za pokriće gubitka.
- 3.3. Za određivanje iznosa za pokriće gubitaka primjenjuje se ukupna izloženost riziku banke na pojedinačnoj osnovi.
- 3.4. Iznos za pokriće gubitka predstavlja produkt ukupne izloženosti riziku banke i kapitalnih zahtjeva (zbir iznosa potrebnog kapitala za ispunjenje minimalne stope):
 - (i) regulatornog kapitala („Stup I“) i
 - (ii) dodatnih kapitalnih zahtjeva („Stup II“).

$$\boxed{\text{Iznos za pokriće gubitka}} = \boxed{\text{RWA}} \times \left(\boxed{\text{Stup I}} + \boxed{\text{Stup II}} \right)$$

- 3.5. Ukoliko je iznos za pokriće gubitka izračunat na način kako je definirano u prethodnoj tački manji od iznosa koji je potreban da bi se ispunio zahtjev za finansijskom polugom, tada se kao iznos za pokriće gubitaka uzima iznos zahtjeva za finansijskom polugom.

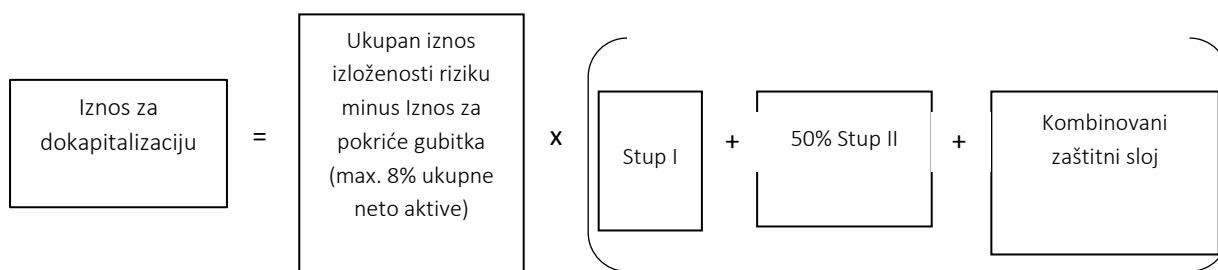
4. Određivanje iznosa za dokapitalizaciju

- 4.1. Prilikom određivanja iznosa za dokapitalizaciju Agencija polazi od trenutnih ukupnih kapitalnih zahtjeva koji se primjenjuju na banku u skladu sa članom 27. Zakona o bankama, odnosno od zahtjeva za finansijsku polugu u skladu sa članom 37. Odluke o izračunavanju kapitala banke, ako je taj iznos veći.
- 4.2. Iznos za dokapitalizaciju uključuje i iznos potreban za osiguravanje povjerenja finansijskog tržišta nakon restrukturiranja, čiji je standardni iznos jednak zahtjevu za kombinovani zaštitni sloj.
- 4.3. Određivanje ukupnog iznosa izloženosti riziku, kao varijable za određivanje iznosa za dokapitalizaciju zavisi od preferirane strategije restrukturiranja i instrumenata restrukturiranja koji se planiraju primijeniti prilikom restrukturiranja određene banke.

- 4.3.1. Kod primjene instrumenta unutrašnjeg restrukturiranja vlastitim sredstvima banke, kod određivanja iznosa za dokapitalizaciju primjenjuje se ukupna izloženost riziku banke na pojedinačnoj osnovi.
- 4.3.2. Kod primjene instrumenta prijenosa dijela imovine ili obaveza na banku kupca ili na banku za posebne namjene, kod određivanja iznosa za dokapitalizaciju primjenjuje se procijenjena izloženost riziku dijela imovine koja je predmet prijenosa.
- 4.4. Kod banaka za koje je određeno da je likvidacija ili stečaj opravdan i provodiv, iznos za dokapitalizaciju banke jednak je nuli.

5. Prilagodavanje iznosa za dokapitalizaciju

- 5.1. Agencija prilagođava potreban iznos za dokapitalizaciju banke u tri segmenta:
- u dijelu koji se odnosi na kapitalne zahtjeve iz „Stupa II“,
 - kapitalne zahtjeve za kombinovani zaštitni sloj i
 - visini ukupne izloženosti riziku banke nakon restrukturiranja.
- 5.2. U dijelu koji se odnosi na kapitalne zahtjeve iz „Stupa II“ može se pretpostaviti da će očekivani opći profil rizičnosti banke nakon restrukturiranja biti značajno niži, pa s tog aspekta Agencija umanjuje dodatni kapitalni zahtjev na osnovu „Stupa II“ do maksimalno 50% prilikom određivanja potrebnog iznosa za dokapitalizaciju.
- 5.3. U dijelu koji se odnosi na kapitalne zahtjeve tj. za kombinovani zaštitni sloj.
- 5.4. U dijelu koji se odnosi na ukupnu izloženost riziku banke nakon restrukturiranja, Agencija umanjuje ukupnu izloženost riziku za ukupan iznos za pokriće gubitaka, koji ne može biti veći od 8% ukupne neto aktive. To znači da se pri određivanju iznosa za dokapitalizaciju kapitalni zahtjevi računaju u odnosu na ukupnu izloženost riziku umanjenu za iznos za pokriće gubitka, koji ne može biti veći od 8% ukupne neto aktive.
- 5.5. Nakon prethodno navedenih prilagođavanja, iznos za dokapitalizaciju se određuje kako je prikazano:

- 5.6 Iznos za dokapitalizaciju izračunat na način kako je definirano u prethodnoj tački uspoređuje se s iznosom koji je potreban da bi se ispunio zahtjev za finansijskom polugom, ali pri tome se nazivnik omjera finansijske poluge (ukupna izloženost) umanjuje za ukupan iznos za pokriće gubitka. Kao iznos za dokapitalizaciju uzima se veći iznos od ta dva iznosa.

6. MREL zahtjev za bankarsku grupu

- 6.1. Agencija određuje MREL zahtjev za bankarsku grupu nad kojom Agencija obavlja superviziju na konsolidovanoj osnovi.
- 6.2. MREL zahtjev na nivou bankarske grupe određuje se kako je opisano u tač. 3., 4. i 5. ove Metodologije.
- 6.3. Izuzetno od tačke 3.3. za određivanje iznosa za pokriće gubitaka primjenjuje se ukupna izloženost riziku na konsolidovanoj osnovi.

- 6.4. Izuzetno od tačke 4.3.1. za određivanje iznosa za dokapitalizaciju, primjenjuje se ukupna izloženost riziku na konsolidovanoj osnovi, ali samo za one članice grupe kod kojih likvidacija ili stečaj nije opravdan i provodiv.
- 6.5. Nadređena banka u bankarskoj grupi obavezna je, pored održavanja MREL zahtjeva na pojedinačnoj osnovi, održavati MREL zahtjev i na konsolidovanoj osnovi za bankarsku grupu.

7. Ukupna ocjena MREL zahtjeva

- 7.1. Ukupan MREL zahtjev sastoji se od sume iznosa za pokriće gubitka i iznosa za dokapitalizaciju.

$$\boxed{\text{MREL zahtjev}} = \boxed{\text{Iznos za pokriće gubitka}} + \boxed{\text{Iznos za dokapitalizaciju}}$$

- 7.2. Agencija može povećati ukupan MREL zahtjev ako tokom planiranja restrukturiranja utvrdi da je opravdano da će neke MREL prihvatljive obaveze biti isključene iz provođenja otpisa ili konverzije, ako je to isključenje opravdano barem jednim od ciljeva restrukturiranja (npr. ciljem očuvanja ključnih funkcija ili ciljem izbjegavanja većeg štetnog učinka na finansijsku stabilnost sprečavanjem širenja zaraze i dr.).
- 7.3. Agencija neće umanjivati ukupan MREL zahtjev na osnovu mogućeg doprinosa iz Fonda osiguranja depozita.
- 7.4. Prilikom određivanja MREL zahtjeva, iz kvalificiranih prihvatljivih obaveza i ukupnih obaveza treba izuzeti subordinisane i druge obaveze koje su već uključene u regulatorni kapital, a obaveze s osnova finansijskih derivata se uključuju u neto iznosu jer se u potpunosti priznaje ugovoreno pravo druge ugovorne strane na netiranje.

8. Prihvatljivi instrumenti za ispunjavanje MREL zahtjeva

- 8.1. MREL zahtjev ispunjava se instrumentima regulatornog kapitala i prihvatljivim obavezama prema članu 204. Zakona o bankama, a koje zadovoljavaju kriterije navedene u članu 2. Odluke o minimalnim zahtjevima za kapitalom i prihvatljivim obavezama banke (kvalificirane prihvatljive obaveze).
- 8.2. MREL zahtjev banke na pojedinačnoj osnovi ispunjava se regulatornim kapitalom i kvalificiranim prihvatljivim obavezama banke na pojedinačnoj osnovi.
- 8.3. MREL zahtjev za bankarsku grupu ispunjava se konsolidovanim regulatornim kapitalom bankarske grupe te kvalificiranim prihvatljivim obavezama nadređene banke bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi.

9. Ispunjavanje MREL zahtjeva subordinisanim dugom

- 9.1. Agencija može naložiti da se MREL zahtjev na pojedinačnoj ili konsolidovanoj osnovi u potpunosti ili djelimično ispunjava subordinisanim dugom.
- 9.2. Agencija može zahtijevati od banke potpuno ili djelimično ispunjavanje MREL zahtjeva subordinisanim dugom ako procijeni da postoji rizik da bi potreba za kvalificiranim prihvatljivim obavezama, koje ispunjavaju uslove za uključenje u MREL i koje nisu isključene iz pokrića gubitaka i dokapitalizacije, dovela do kršenja načela da nijedan povjerilac ne smije u restrukturiranju pretrpjeti veće gubitke nego što bi pretrpio da je nad bankom pokrenut postupak likvidacije ili stečaja.
- 9.3. Agencija može zahtijevati od banke potpuno ili djelimično ispunjavanje MREL zahtjeva subordinisanim dugom i ako procijeni da postoje značajne prepreke restrukturiranju, koje

ugrožavaju provodivost odabrane strategije restrukturiranja, a koje bi mogle biti uklonjene putem subordinisanog MREL duga.

10. Rok za ispunjenje MREL zahtjeva

- 10.1. Nivo potrebnog MREL zahtjeva određuje se u postupku izrade i ažuriranja plana restrukturiranja.
- 10.2. Nivo potrebnog MREL zahtjeva za banku utvrđuje se posebnim rješenjem. Nakon što utvrdi potrebni nivo MREL zahtjeva, Agencija može odrediti prijelazni period u kojem je banka dužna ispuniti MREL zahtjev. Prijelazni period treba biti najkraći mogući, ali ne može biti duži od 4 godine. U toku prijelaznog perioda, Agencija će banci odrediti planirane nivoe MREL zahtjeva na godišnjem nivou.
- 10.3. Sastavni dio rješenja kojim se utvrđuje MREL zahtjev iz tačke 10.2. ove Metodologije čini i krajnji rok do kojeg banka mora ispuniti MREL zahtjev te planirani nivo zahtjeva za svaki dvanaestomjesečni period.
- 10.4. Nivo potrebnog MREL zahtjeva redovno se preispituje i po potrebi ažurira, minimalno u sklopu redovnog planiranja restrukturiranja.
- 10.5. Informacija o visini MREL zahtjeva dostavlja se banci u sklopu dostave kratkog prikaza ključnih elemenata plana restrukturiranja prema članu 182. stav (10) Zakona o bankama.

11. Prijelazne i završne odredbe

- 11.1. Danom početka primjene ove Metodologije prestaje da važi Metodologija za određivanje minimalnog zahtjeva za kapitalom i prihvatljivim obavezama banke, Broj: 01-26/20 od 07.01.2020. godine.
- 11.2. Ova Metodologija stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

Broj: U.O.-74-04/22
Sarajevo, 31.03.2022. godine

PREDSJEDNICA
UPRAVNOG ODBORA

mr. sc. Ljerka Marić, dipl. ecc., s.r.